

NORGES HØYESTERETT

Den 9. februar 2022 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Bergsjø og Steinsvik i

HR-2022-336-U, (sak nr. 22-017479SIV-HRET), sivil sak, habilitet:

A
Vlantana Norge AS

(advokat Ola Haugen)

mot

B
C
D
E
F
G
H
I
J
K
L
M
N
O
P
Q
R
S
T
U
V
W
X
Y
Z
Æ
Ø
Å
AA
BB
CC
DD
EE

FF
GG
HH
II
JJ
KK
LL
MM
NN
OO
PP
QQ
RR
SS
TT
UU
VV
WW
XX

(advokat Lina Kliukaite Smorr)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder spørsmål om habilitet for dommerne ved Eidsivating lagmannsrett.
- (2) De ankende parter – Vlantana Norge AS og A – har anket over Romerike og Glåmdal tingretts dom 2. juli 2021. Saken gjelder lønnskrav og andre ytelser for transportoppdrag utført av saksøkerne, som er 52 yrkessjåfører, i all hovedsak fra YY.
- (3) I prosesskriv 20. desember 2021 har de ankende parter gjort gjeldende at samtlige dommere ved Eidsivating lagmannsrett er inhabile. Det er vist til at konstituert tingrettsdommer Hans Christian Koss, som var enedommer ved tingrettens behandling av saken, vil tiltre som lagdommer i Eidsivating lagmannsretten før ankesaken behandles. Tiltredelsen er et forhold som er egnet til å svekke tilliten til de øvrige dommernes habilitet ved behandlingen av saken. Det er bedt om at saken behandles ved settedomstol, alternativt overføres til en annen lagmannsrett i medhold av domstolloven § 38.
- (4) Førstelagmannen i Eidsivating lagmannsrett har i medhold av domstolloven § 117 andre ledd siste punktum forelagt spørsmålet om inhabilitet for Høyesteretts ankeutvalg. For det tilfellet at utvalget skulle komme til at samtlige dommere må vike sete, anmodes det om overføring av saken til sideordnet domstol, jf. domstolloven § 119 første ledd.
- (5) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget har full kompetanse i saken, jf. HR-2020-2116-U avsnitt 4 med videre henvisninger.
- (6) Spørsmålet er om tingrettsdommerens befatning med saken i tingretten medfører inhabilitet for dommerne i lagmannsretten som følge av at tingrettsdommeren tiltretr som lagdommer før

ankesaken behandles der. At dommeren selv vil være inhabil ved behandlingen av saken i lagmannsretten, følger av domstoloven § 106 nr. 8.

- (7) Spørsmålet om alle dommernes habilitet må vurderes etter domstoloven § 108. Denne bestemmelsen fastsetter at en dommer er inhabil «når andre særegne omstendigheter foreligger, som er skikket til å svekke tilliten til hans uhildethet». Utgangspunktene for vurderingen er i HR-2019-899-A avsnitt 13 beskrevet slik:
- «Bestemmelsen må forstås i lys av retten til en rettferdig rettergang ved en uavhengig og upartisk domstol etter Grunnloven § 95 første ledd, Den europeiske menneskerettskonvensjon artikkel 6 nr. 1 og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter artikkel 14 nr. 1, jf. blant annet HR-2016-2311-P avsnitt 13 og HR-2018-451-A Gassled. Av sistnevnte avgjørelse fremgår det i avsnitt 11 at dette for det første innebærer at det ikke må foreligge omstendigheter som gjør at dommeren subjektivt sett ikke vil være i stand til å treffe en upartisk avgjørelse uten å skjele til irrelevante hensyn. For det andre må det ikke foreligge forhold som etter en objektiv målestokk gir omverdenen rimelig og saklig grunn til å tvile på dommerens upartiskhet, jf. HR-2016-681-A avsnitt 18.»
- (8) Det er den objektive testen som er aktuell i saken her.
- (9) Som det fremgår av avgjørelsen i HR-2020-2116-U avsnitt 8 følger det av sikker rettspraksis at inhabilitet for en dommer i en kollegial domstol ikke uten videre medfører at de øvrige dommerne ved domstolen blir inhabile. For at inhabilitet skal foreligge, må det være særlige forhold som gjør at det kan stilles spørsmål ved om kollegaene vil stå fritt ved avgjørelsen, se blant annet HR-2019-1392-U avsnitt 7 og 8.
- (10) De ankende parter har vist til domstoloven § 10 andre ledd siste punktum, som fastsetter at dommere fra den tingretten som har behandlet saken i første instans, ikke skal *tilkalles* ved ankebehandlingen av den aktuelle saken. Bestemmelsen regulerer ikke situasjonen der en tingrettsdommer utnevnes til fast dommer i ankeinstansen. De hensyn denne bestemmelsen bygger på, vil imidlertid inngå i vurderingen etter domstoloven § 108.
- (11) Avgjørelsen i Rt-2011-1133, som de ankende parter videre har vist til, gjaldt habiliteten for en *konstituert dommer* i lagmannsretten. Dommeren hadde deltatt ved behandlingen av en sak som tidligere var pådømt i tingretten der vedkommende dommer var fast ansatt. Flertallet på tre dommere konkluderte med at dommeren var inhabil etter en objektiv vurdering, og trakk særlig frem at de hensyn som begrunner regelen i domstoloven § 10 andre ledd siste punktum «gjør seg langt på vei gjeldende også i tilfeller hvor en konstituert lagdommer skal være med å overprøve en avgjørelse truffet av en kollega i den domstolen hvor han har sin faste tilknytning». Førstvoterende la blant annet vekt på at den aktuelle tingretten var en liten domstol, der det for utenforstående kunne fremstå som nærliggende at dommerkollegaene kunne være involvert i hverandres saker gjennom interne diskusjoner mv.
- (12) Tilsvarende vil etter ankeutvalgets syn ikke gjøre seg gjeldende der tingrettsdommeren som har avsagt dom i saken, utnevnes som fast dommer i den lagmannsretten som skal behandle ankesaken. Tingrettsdommerens tidligere befatning med saken gjør ham som nevnt inhabil ved behandlingen i lagmannsretten, jf. domstoloven § 106 nr. 8. Dette vil være kjent for lagmannsretten, og det må forventes at dommerne som skal behandle ankesaken, unngår interne diskusjoner om saken i fora der den inhabile dommeren deltar. Situasjonen skiller seg

for så vidt ikke fra andre situasjoner der en av dommerne i ankeinstansen av ulike grunner er inhabil ved behandlingen av en sak.

- (13) Det er etter ankeutvalgets syn heller ikke særlige forhold ved den konkrete saken som gjør at det kan stilles spørsmål ved om dommerne i Eidsivating lagmannsrett vil stå fritt ved avgjørelsen. Det forhold at saken er omfattende og har vært omtalt i media, endrer ikke dette.
- (14) På denne bakgrunn kan ankeutvalget ikke se at det foreligger særegne omstendigheter som er egnet til å svekke tilliten til dommernes uhildethet etter domstoloven § 108.
- (15) Dommerne i Eidsivating lagmannsrett viker ikke sete.
- (16) Kjennelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Dommerne i Eidsivating lagmannsrett viker ikke sete i sak 21-151486ASD-ELAG/.

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)